

emcdda.europa.eu

DRUGS IN EUROPA – FEITEN EN CIJFERS

*Jaarverslag 2006 over de stand van de drugsproblematiek in Europa
en Statistical bulletin 2006*

Embargo: 11.00 uur Brusselse tijd – 23.11.2006

Hierbij presenteert het Europees Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving (EWDD) een selectie van "feiten en cijfers" uit zijn:

Jaarverslag 2006 over de stand van de drugsproblematiek in Europa
<http://annualreport.emcdda.europa.eu>

en

Statistical bulletin 2006
<http://stats06.emcdda.europa.eu>

NB: deze tekst is slechts bedoeld als beknopt referentiedocument en dient gebruikt te worden in combinatie met de overeenkomstige gedeelten van het *Jaarverslag* en het *Statistical bulletin*, die nadere bijzonderheden en achtergrondinformatie bevatten, evenals opmerkingen en kanttekeningen van methodologische aard.

De statistische gegevens die hier worden gerapporteerd hebben betrekking op het jaar 2004 (of het meest recente jaar waarover gegevens beschikbaar zijn). Sommige gegevens zijn gebaseerd op verslagen van andere agentschappen en organen. Volledige bronvermeldingen hiervoor zijn te vinden in het *Jaarverslag* en het *Statistical bulletin*.

Voor nadere informatie over de prevalentiepercentages van "ooit"-, recent (laatste twaalf maanden) en actueel (laatste maand) gebruik per drugssoort en per land, zie de tabellen GPS-1, GPS-3 en GPS-5 van het *Statistical bulletin 2006*.

Cannabis

- Cannabis blijft wereldwijd de meest geproduceerde en verhandelde illegale drug en de drug die het meest in beslag wordt genomen in de EU.
- Op basis van voorlopige gegevens over 2004 is het aantal vangsten van cannabisbladeren en cannabisbladeren op Europees toegenomen, hoewel de totale hoeveelheid in beslag genomen drugs van beide soorten in de meest EU-landen is gedaald (nog niet alle landen hebben gerapporteerd).
- In de periode 1999–2004 is de gemiddelde straatwaarde van zowel cannabisbladeren als cannabisbladeren in de meeste EU-landen gedaald.
- In 2004 werd voor cannabisbladeren in de straathandel een THC-gehalte gerapporteerd uiteenlopend van minder dan 1 % tot 17 %, terwijl de sterkte van cannabisbladeren varieerde van 0,6 % tot 18 % (waarbij het hogere percentage meestal betrekking heeft op onder kunstmatig verbeterde omstandigheden geproduceerde cannabisbladeren binnen de EU).
- Onder volwassenen (15–64 jaar) in de EU, Bulgarije, Roemenië en Noorwegen heeft naar schatting:
 - 20 % (65 miljoen volwassenen) ten minste een keer cannabis gebruikt ("ooit"-gebruik);
 - 7 % (22,5 miljoen) het afgelopen jaar cannabis gebruikt (recent gebruik);
 - 4 % (12 miljoen) de afgelopen maand cannabis gebruikt (actueel gebruik);
 - en gebruikt circa 1 % van de volwassenen (3 miljoen) dagelijks of vrijwel dagelijks cannabis (intensief gebruik).
- Al naargelang het land waar de enquête is gehouden, verklaart 2 tot 31 % van de Europese volwassenen ooit cannabis te hebben gebruikt, waarbij de meeste landen prevalentiepercentages rapporteren tussen de 10 en de 20 %.
- Al naargelang het land waar de enquête is gehouden, verklaart 1 tot 11 % van de volwassenen de afgelopen twaalf maanden cannabis te hebben gebruikt, waarbij de meeste landen prevalentiepercentages rapporteren tussen de 3 en de 8 %.
- Al naargelang het land waar de enquête is gehouden, verklaart 0,5 tot 8 % van de volwassenen de afgelopen maand cannabis te hebben gebruikt.
- Circa 15 % van de mensen die in Europa voor drugsproblemen in behandeling gaan, noemen cannabis als de primaire probleemdrug. Voor de mensen die voor het eerst in hun leven in behandeling gaan is dat 27%. Daarmee is het de op een na meest genoemde drug na heroïne.

Cocaïne

- Cocaïne is na cannabis wereldwijd de meest verhandelde drug. Het UNODC (Bureau voor Drugs en Criminaliteit van de Verenigde Naties) wijst Colombia aan als 's werelds grootste leverancier van illegale coca, gevolgd door Peru en Bolivia. De mondiale productie van cocaïne in 2004 werd geschat op 687 ton.
- De meeste cocaïne die in Europa in beslag wordt genomen, komt rechtstreeks uit Zuid-Amerika (met name Colombia), of komt via Midden-Amerika en het Caraïbisch gebied Europa binnen, hoewel bepaalde delen van Afrika belangrijke doorvoerpunten worden voor cocaïne die Europa binnenkomt.
- In 2004 werd in de EU naar schatting 74 ton cocaïne in beslag genomen. De meeste vangsten werden gemeld in West-Europese landen. De afgelopen vijf jaar was Spanje verantwoordelijk voor ongeveer de helft van de vangsten en in beslag genomen hoeveelheden in de EU.
- Op basis van voorlopige gegevens zijn de in beslag genomen hoeveelheden cocaïne in 2004 gedaald. De gemiddelde prijs van cocaïne liet over de gehele periode 1999-2004 in de meeste EU-landen een dalende lijn zien.
- Onder volwassenen (15–64 jaar) in de EU, Bulgarije, Roemenië en Noorwegen heeft naar schatting:
 - 3 % (10 miljoen volwassenen) ten minste een keer cocaïne gebruikt ("ooit"-gebruik);
 - 1 % (3,5 miljoen) het afgelopen jaar cocaïne gebruikt (recent gebruik);
 - 0,5 % (1,5 miljoen) de afgelopen maand cocaïne gebruikt (actueel gebruik).
- Al naargelang het land waar de enquête is gehouden, verklaart 0,4 tot 6 % van de volwassenen ooit cocaïne te hebben gebruikt.
- Al naargelang het land waar de enquête is gehouden, verklaart 0,1 tot 3 % van de volwassenen de afgelopen twaalf maanden cocaïne te hebben gebruikt, waarbij de meeste landen prevalentiepercentages rapporteren tussen de 0,3 en de 1,2 %.
- Al naargelang het land waar de enquête is gehouden, verklaart 0 tot 1 % van de volwassenen de afgelopen maand cocaïne te hebben gebruikt.
- Cocaïne is na heroïne en cannabis de drug die het meest wordt genoemd als reden om in behandeling te gaan. De drug is goed voor ongeveer 8 % van alle aanvragen voor behandeling.
- Van de nieuwe cliënten die in behandeling gaan voor cocaïnegebruik in de EU, wordt gerapporteerd dat ongeveer 80 % cocaïnepoeder gebruikt en 20 % crack-cocaïne.

Amfetamines: amfetamine en metamfetamine

- West- en Midden-Europa blijven een belangrijk gebied voor de productie en verhandeling van amfetamine maar niet van metamfetamine, waarvan het gebruik en de productie grotendeels beperkt blijft tot enkele landen.
- In Europa is de productie van metamfetamine grotendeels beperkt tot Tsjechië, waar het sinds halverwege de jaren tachtig illegaal wordt geproduceerd onder de plaatselijke naam "pervitin". In 2004 is evenwel ook productie gemeld in Slowakije en Bulgarije.
- Van de 6 ton amfetamine die in 2004 wereldwijd in beslag is genomen, werd ongeveer 97 % in Europa geconfisqueerd, vooral in West- en Midden-Europa en in Zuidoost-Europa. Van de 11 ton metamfetamine die in 2004 wereldwijd in beslag is genomen, werd ongeveer 59 % geconfisqueerd in Oost- en Zuidoost-Azië en 37 % in Noord-Amerika.
- In de EU zijn het aantal amfetaminevangsten en de in beslag genomen hoeveelheden sinds 1999 toegenomen.
- Onder volwassenen (15–64 jaar) in de EU, Bulgarije, Roemenië en Noorwegen heeft naar schatting:
 - 3 % (10 miljoen volwassenen) ten minste een keer amfetamine gebruikt ("ooit"-gebruik);
 - 0,6 % (2 miljoen) het afgelopen jaar amfetamine geprobeerd (recent gebruik);
 - 0,3 % (900 000) de afgelopen maand amfetamine geprobeerd (actueel gebruik).
- Al naargelang het land waar de enquête is gehouden, verklaart 0,1 tot 6 % van de volwassenen ooit amfetamine te hebben gebruikt.
- Al naargelang het land waar de enquête is gehouden, verklaart 0 tot 1,4 % van de volwassenen het afgelopen jaar amfetamine te hebben gebruikt, waarbij de meeste landen prevalentiepercentages rapporteren tussen de 0,2 en de 1,1%.
- Al naargelang het land waar de enquête is gehouden, verklaart 0 tot 0,5 % van de volwassenen de afgelopen maand amfetamine te hebben gebruikt.

Ecstasy

- Europa blijft 's werelds grootste productiecentrum voor ecstasy, hoewel de productie van ecstasy zich de afgelopen jaren ook verspreidt naar andere delen van de wereld, met name naar Noord-Amerika en Oost- en Zuidoost-Azië.
- De ecstasyhandel is nog altijd sterk geconcentreerd in West-Europa, maar heeft zich, net als de productie, in de afgelopen jaren wereldwijd verspreid. Van de 8,5 ton ecstasy die in 2004 wereldwijd in beslag is genomen, is 50 % onderschept in West- en Midden-Europa, 23 % in Noord-Amerika en 16 % in Oceanië. In 2004 werden in de EU 28,3 miljoen ecstasypillen in beslag genomen. Het aantal ecstasyvangsten en de in beslag genomen hoeveelheden lijken een stijgende lijn te vertonen.
- In de periode 1999–2004 is de gemiddelde straatwaarde van ecstasy in de meeste rapporterende landen gedaald.

- In het algemeen bevatten de meeste pillen die in Europa als ecstasy worden verkocht, MDMA of een andere ecstasyachtige stof (MDEA, MDA), gewoonlijk als enige aanwezige psychoactieve stof.
- Onder volwassenen (15–64 jaar) in de EU, Bulgarije, Roemenië en Noorwegen heeft naar schatting:
 - 2,6 % (8,5 miljoen volwassenen) ooit ecstasy gebruikt ("ooit"-gebruik);
 - ± 1 % (3 miljoen) het afgelopen jaar ecstasy gebruikt (recent gebruik);
 - 0,3 % (1 miljoen) de afgelopen maand ecstasy gebruikt (actueel gebruik).
- Al naargelang het land waar de enquête is gehouden, verklaart 0,2 tot 7 % van de volwassenen ooit ecstasy te hebben gebruikt.
- Al naargelang het land waar de enquête is gehouden, verklaart 0 tot 3,5 % van de volwassenen het afgelopen jaar ecstasy te hebben gebruikt, waarbij de meeste landen prevalentiepercentages rapporteren tussen de 0,3 en de 1,5%.
- Al naargelang het land waar de enquête is gehouden, verklaart 0 tot 1 % van de volwassenen de afgelopen maand ecstasy te hebben gebruikt.
- In een jongere leeftijdsgroep (15–24 jaar), loopt het geschatte percentage voor het recent gebruik uiteen van 0,3 tot 12%.
- In Europa wordt ecstasygebruik zelden genoemd als reden om in behandeling te gaan.

Hallucinogenen

- De prevalentie van het "ooit"-gebruik van LSD onder volwassenen (15–64 jaar) loopt uiteen van 0,2 tot 6 %, waarbij de meeste landen prevalentiepercentages rapporteren tussen 0,4 en 2 %.
- Uit enquêtes onder scholieren (15–16 jaar) blijkt dat de geschatte prevalentie van het gebruik van hallucinogene paddenstoelen (paddo's) in de EU aanmerkelijk lager is dan van cannabis, maar van dezelfde orde van grootte als van ecstasy. Voor zowel ecstasy als paddo's varieert het "ooit"-gebruik van minder dan 1 tot 8 % hoewel de prevalentie doorgaans tussen de 1 en de 3 % ligt. Paddo's worden meestal gebruikt bij wijze van experiment en regelmatig of intensief gebruik komt betrekkelijk zelden voor.
- In België, Duitsland en Frankrijk is de prevalentie van het "ooit"-gebruik van paddo's onder scholieren (15–16 jaar) hoger dan van ecstasy.

Heroïnegebruik en problematisch drugsgebruik

- De in Europa geconsumeerde heroïne wordt overwegend geproduceerd in Afghanistan, dat wereldwijd nog altijd de meeste illegale opium levert en in 2005 goed was voor 89% van de wereldproductie. In 2004 werd volgens het UNODC wereldwijd 59,2 ton heroïne in beslag genomen – 50 % in Azië, 40 % in Europa.
- Zowel het aantal heroïnevangsten als de hoeveelheden in beslag genomen heroïne namen toe in 2004. Het aandeel van Europa in de wereldwijde heroïnevangsten groeit, vooral door meer vangsten in Zuidoost-Europese landen, met name in Turkije.
- In de periode 1999–2004 is de gemiddelde straatwaarde van heroïne in de meeste EU-landen gedaald.
- Over het algemeen zijn opioïden (vooral heroïne) nog altijd de belangrijkste drug waarvoor cliënten in behandeling gaan. Van alle over 2004 gemelde aanvragen voor behandeling, zijn opioïden de belangrijkste drug in ongeveer 60% van de gevallen. (Voor meer informatie, zie de Tabellen TDI-2, TDI-19 en TDI-26 in het *Statistical bulletin 2006*).
- Het percentage cliënten dat om behandeling vraagt wegens het gebruik van heroïne is tussen 1999 en 2004 gedaald van 60 % tot ongeveer 40 %, terwijl de vraag naar behandeling voor cocaïne- en cannabisproblemen steeg.
- Van de opioïdengebruikers die om behandeling vragen is bijna de helft ouder dan 30 jaar. Opioïdencliënten zoeken gewoonlijk pas gespecialiseerde hulp na 3 tot 7 jaar regelmatig drugsgebruik. Minder dan 7 % van de opioïdengebruikers die voor het eerst in behandeling gaan is jonger dan 20 jaar.
- Op basis van het meeste recente overzicht van beschikbare gegevens (2003) wordt geschat dat ruim een half miljoen opioïdengebruikers in Europa met substitutiebehandeling wordt geholpen.
- In Europa is methadon de meest voorgeschreven drug voor de behandeling van verslaving aan opioïden (hoofdzakelijk heroïne): ongeveer 80 % van de cliënten die een substitutiebehandeling volgen, krijgt methadon voorgeschreven en circa 20 % krijgt nu buprenorfine. Deze farmacologische optie wint sinds het midden van de jaren negentig aan populariteit.
- Naar schatting zijn er op dit moment circa 1,7 miljoen problematische drugsgebruikers in de EU (voornamelijk heroïnegebruikers). Schattingen van de prevalentie van problematisch opioïdengebruik op nationaal niveau voor de periode 2000–2004 lopen uiteen van 1 tot 8 gevallen per 1 000 personen in de leeftijdsgroep van 15 tot en met 64 jaar (Voor meer informatie, zie de Tabellen PDU-2 en PDU-3 in het *Statistical bulletin 2006*).
- De meest recente gegevens wijzen op een jaarlijks aantal van bijna 7 000 acute sterfgevallen ten gevolge van drugsgebruik. In 70 % van deze gevallen werden opioïden aangetroffen. (Voor meer informatie, zie de Tabellen DRD-1 en DRD-2 in het *Statistical bulletin 2006*).